

511764

Seat No. _____

Diploma in Labour Laws & Practice Examination

April / May – 2003

**Factory Act, Payment of Wages Act,
Workmen's Compensation Act & E. S. I. Act**

Time : Hours]

[Total Marks :

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

૧ ૧૯૪૮ના કારખાના ધારા હેઠળ તંદુરસ્તીને લગતી જોગવાઈઓની વિગતે ચર્ચા કરો. ૨૦

અથવા

૧ ૧૯૪૮ના કારખાના ધારા હેઠળની મુખ્ય જોગવાઈઓ કઈ કઈ છે ? ૨૦

૨ “કારખાનાના કાયદા હેઠળ કારખાનાની નોંધણી બાબત રાજ્ય સરકારની સત્તાઓ અને કાયદાનો અમલ કરનાર વ્યવસ્થાતંત્ર ઊપજ વિગતે સમજાવો. ૨૦

અથવા

૨ કારખાનાના કાયદા હેઠળ કબજેધર, વેપારી સંસ્થાઓ અને કામદારોની કલ્યાણ અંગેની જોગવાઈઓ વિગતે સમજાવો. ૨૦

૩ કારખાના ધારા હેઠળ સમજાવો : ૨૦
(૧) બાળ કામદારો તથા મહિલા કામદારો માટેના કામના કલાકો
(૨) કારખાનાના નિરીક્ષકો અને તેઓની સત્તાઓ.

અથવા

૩ કામદાર વળતર ધારા હેઠળ સમજાવો : ૨૦
(૧) વળતરની ચુકવણી માટે વેતનની ગણતરી કરવાની રીત અને વળતરની વહેંચણી
(૨) પુનરાવલોકન અને અપીલ અંગેની જોગવાઈઓ.

૪ વેતન ચુકવણી ધારા અન્વયે ગમે તે બે સમજાવો : ૨૦
(૧) વેતન ચુકવણી સત્તાધિકારીની હકૂમત
(૨) કાયદેસર અને ગેરકાયદેસરની કપાતો
(૩) કલેઈમ તથા અપીલ દાખલ કરવાની સમયમર્યાદા.

૫ કામદાર રાજ્ય વીમા ધારા હેઠળ ગમે તે બે સમજાવો : ૨૦
(૧) સત્તાધિકારીની હકૂમત
(૨) મેડીકલ બેનીફીટ કાઉન્સિલ
(૩) કર્મચારીની વ્યાખ્યા અને રાજ્ય કર્મચારી વીમા નિધિ.

511764]

1

[Contd...

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry **equal** marks.

1 Discuss the provisions relating to "Health" under The Factories Act - 1948. **20**

OR

1 What are the main provisions of The Factories Act - 1948. **20**

2 Explain in detail regarding power of state government in relating to registration of factory and machinery for application of Factories Act. **20**

OR

2 Explain in detail regarding occupier, commercial establishment and labour welfare officer under Factories Act - 1948. **20**

3 Explain under Factories Act - 1948 : **20**

- (1) Working hours for young, children and women workers
- (2) Factories inspector and his powers.

OR

3 Explain under Workmen's Compensation Act - 1923 : **20**

- (1) Procedure for calculation of wages and distribution of compensation
- (2) Provisions regarding review and appeal.

4 Explain any **two** under Payment of Wages Act - 1936 : **20**

- (1) Jurisdiction of the payment of wages authority
- (2) Authorized and non-authorized deductions
- (3) Time limit for claims and appeal.

5 Explain any **two** under Employee's State Insurance Act - 1948 : **20**

- (1) Jurisdictions of the authority
- (2) Medical benefit council
- (3) Definisions of employee and Employee's State Insurance Fund.